

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJÓG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,
hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.Kiadóhivatal
Kaposvár Zárda-utca
17. szám
hová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalá-
sok intézendők.

A felirati vita.

Az országgyűlés képviselőháza felír a királyhoz. Felír azért, hogy minden rosszakaratu félrevezetés ellenében ismerje meg a koronás király a képviselőház többségének s a nemzetnek akaratát. A felirat körül most folyik a vita.

Tudni kell azonban, hogy a királyhoz intézendő felirat teljesen elütő az eddig megszokott feliratoktól. Nemcsak a belső tartalmával. Eddig úgy volt szokásban, hogy a képviselőház egybehívásakor vagy azután trónbeszédet mond a király. A felirat azután a többségnek válasza a királyi trónbeszédre.

Most azonban a helyzet egészen más.

A király nem nyitotta meg trónbeszéddel a képviselőházat. Nem mondott trónbeszédet, amint hogy nem is mondhatott. Nem mondhatott pedig azért, mert nem volt felelős miniszter, aki a királynak a trónbeszédet felolvasásra átnyújthatta volna. Ha önszántából mondott is volna trónbeszédet, annak semminemű jogi érvényessége nem lett volna, mert nincs, aki azért felelősséget vállaljon. Már pedig, mivel a királyt felelősségre vonni nem lehet, a felelős miniszter vállalná a felelősséget. De felelős miniszter sincs.

Éppen mivel ilyen természetellenes a helyzet, kezdett a szövetkezett ellenzék a felirat tárgyalásába.

A felirat más időben, rendes viszonyok között csupán formai dolog. Mindeztideig az volt. De nagyon elütő az idejé az eddigiektől, részint mert lelket öntött belé az ellenzéki program, amely benne van. Az önálló vámterület, a választói jog, a nemzeti hadsereg, az adóreform stb. stb. Másrészt kidomborodik a felirattal az új többség. Az a többség, amelynek ez a felirat a programja. Az alkotmányos törvények szerint pedig a király a miniszteriumot a többségből köteles kinevezni.

Ezek adják meg a most folyó feliratvita jelentőségét és érdekességét.

Történt azonban a felirati vita körül egy igen nevezetes esemény is.

A szabadelpvűpárt irigységének teljes dühével ront a feliratnak. Azt hangoztatja a Tisza tábor, hogy semmi jussunk szóba állani a királlyal, hanem várjunk addig, amíg a király ismét kérdést intéz a nemzeti akarat megismerésére. (Oh, nem az új választást érti a Tisza-tábor. Nagyon iktóznak ők attól! Hiszen minden pótválasztáson 48-as követ jön be.) Akkor irjanak majd a királyhoz, addig félre az olyan kényes kérdéssel, mint az

önálló vámterület, a nemzeti hadsereg stb.

Amíg ijedségében ennyire mérészkedik az u. n. szabadelpvű párt, addig ismét más helyről felállnak a horvát képviselők, akik mindig a kormány szekerét tolták és kijelentik, hogy ők sem akarnak rosszabb hazafiak lenni, a szövetkezett ellenzéknel. A magyar hazát ők is boldognak akarják és a külön hadsereget, az önálló vámterületet ők is hasznosnak vélik.

Ezek a horvátok szembe kerültek így a volt kormánypárttal. Ember legyen ezek után, aki kétségbe merné vonni, hogy a horvátok sokkal jobb magyarok, mint a magyar volt kormánypárt.

A vármegyei közgyűlés.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága május hó 1-én tartotta évnegyedes rendes közgyűlését Tallián Gyula főispán elnöklettel. A tagok szép számban jelentek meg.

Mindenek előtt az alispáni évnegyedes jelentéshez szólottak hozzá Széchenyi Aladár gr. Gaal Gaston és Berzsényi Gerő dr., ez utóbbi a kivándorlás szomorú adataira nézve kért felvilágosítást, hogy miben leh magyarázatát, hogy oly sokan hagyják el vármegyénket s mennek a tengeren túlra, ujházat cserélni s orvoslást kér, hogy a

T A R C Z A.

Mikor a szegény Kajári Náci még élt.

Irta: Kisfaludy Atala.

(Folytatás.)

Ágy, kalács, sütemény ott hevert érintetlenül s mikor a szegény fiut fölemelték, vörös, dagadt szemei, véresre harapott ajka, összetépett ruhái szomorú dolgokat beszéltek mindama fektelen, őrgöngyö kinszenvedésről, a megaláztatás, rémület, kétségbeesés dühöngéssé fokozódott vad tusáiról, melyek ez éjsötét zugban, ez éjsötét elmében, ez éjsötét, csillagaitól megfosztott szivben végbementek.

Végre nagynehezen életre hozták, de nem ismert meg senkit s még a kisasszonyok is hiába szólongattak nógató édes hangjaikkal. Ő nem látott, nem hallott semmit; csak nézett nagy, réménytelen, vigasztalan szemével s lázban égő ajkai kínosan esdekelve, panaszkodva vagy keserű szemrehányással, vad kétségbeeséssel dadogták, rebegték, kiáltották az ifju leányok neveit. Ezeknek sem volt többé maradásuk. Rögtön fogattak. Hárman kiültek a jó öreg kocsisok mellé, a legkisebbet pedig a két legsoványabb nevelőnő közé szorították s így egy hintó belseje egészen fennmaradt a szegény Kajári Náci számára. Oda befek-

tették, becsomagolták dunyhák, párnák közé s utközben minduntalan megálltak, hogy narancs levét eszegegtessenek szájába enyhítőül.

Hát még otthon a nagymama! Ő mindezt már előre tudta! Megmondta rögtön, hogy ennek az egész mulatságnak bizonyosan rossz vége lesz, mert ilyen időben elindulni valóságos istenkísértés volt! De hát ő hogyan szólt volna ellene, mikor azok a szegény gyerekek annyira örültek, s aztán ez a gonosz semmirekellő, még ez tette fel a koronát az egészsre!

— Hát még sincs készen az az ágy, te kis Trézsi? Teszed vissza bele a párnádat rögtön, te istentelen! Majd kapsz te másikat helyette! Vigyázva hozd azt a gyereket Józsi! . . . Még egy vankos kell a feje alá, így ni! Milyen forró szegény! Náni a herbatét! Csak add ide, majd én magam megitatom! Jön-e már a doktor Marime?! Ne félj fiam Náci, hamar meggyógyulsz te, hanem akkor aztán semmi pardon! Megverlek gyerek, megverlek amint lábra állhatsz!

S aztán félve, hogy hátha megtalál ijedni a beteg, hallva, hogy mi vár rá gyógyulás esetén, jóságosan közel hajolt hozzá és trefásan folytatta:

— No, majd hát csak letérdepeldetek te sehonnai oda a nagy üvegalmárium elejbe, a miben az a sok cifra csésze, üveg és ezüst holmi van. Aztán majd megkapod azt a kis rózsabimbós csészét, —

tudod? -- a mit mindig órákig bámultál!

És míg ez az áldott hang beszélt, beszélt, a szegény lázban égő szemek lassan lecsukódtak, a kínosan feszült arcvonások megnyugodtak, elsimultak, a sebes, lihegő lélegzet elcsendesült s mire a doktor jött, már jótékony álomban, gyógyító, mentő izzadásban találta a beteget.

A Kajári Náci hamar meggyógyult, sőt e betegség után egészségesebbnek, erősebbnek látszott, mint valaha azelőtt. S mintha nem egyedül testileg erősbödött volna, de arcán is az öntudatnak olyan értelmes, az akaratnak olyan határozott, a léleknek, jellemnek olyan erélyes kinyomata volt látható, hogy érthetetlen, beszéde daczára sem nevezte senki többé félkegyelműnek.

Modora, életmódja is megváltozott. Nagyobb gondot fordított külsejére; minduntalan mosdott, fésülködött, s kopott ruháit kefélte, igazgatta; sártól, portól rettegve őrizkedett; nem ült le többé a földre sem a számolykára, mit szó nélkül egy régi nádszékkal helyettesített, melyen aztán órákig ült mozdulatlanul, merőn maga elé nézve. A képes, verses könyveket is többször forgatta most s egyszer csak általános bámulatra azon rimánkodó kéréssel lepte meg a kisasseonyokat, hogy tanítsák őt meg jól írni, olvasni és számolni, mit azok rögtön nagy hévvel meg is kezdtek és igen sok jóakarattal, de minden rendszer nélkül, tehát csekély eredménnyel, foly-

jövőben a kivándorlás ily nagy mérvet ne öltöjön.

Inkey István br. lemondván a közgazgatási bizottságban viselt tagságáról, helyére Tevely Béla dr. választotta meg.

A földmívelésügyi miniszter jóváhagyta a lótenyésztésről szóló szabályrendeletet.

Hevesvármegyének az országgyűlés képviselőháza többségének működése iránti bizalom kifejezése tárgyában intézett felirata gr. Széchenyi Aladár lelkes felszólalása után egyhangulag hasonló szellemű felirattal támogattatik.

Boglár és Kőröshegy községeknek szénkének-raktár felállítására iránti határozata jóváhagyott.

A vájmege monografiájának megírására Roboz István Endrei Akos ajánlatot nyújtottak be, melyre nézve egy bizottság küldetett ki, mely javaslatot a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Baja város átirata márczius 15-ének nemzeti ünnepé avatása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának támogatása iránt, egyhangulag hasonló felirattal támogattatik.

Az igali »Csigás« utcának a törvényhatósági uthálózatba való felvétele tárgyában beadott kérvényhez Tóth József dr. igali ügyvéd szólt hosszasan, — azonban a kérelmet a közgyűlés teljesíthetőnek nem találta.

Ezek után még számos ügydarab tárgyalatott s a közgyűlés délután egy órakor véget ért.

Főispán ur kinevezte Kis Emil dr. közig. gyakornokot tb. szolgabíróvá, aki a hivatalos esküt nyomban letette.

A somogy megyei 48-as és függetlenségi párt szervezkedése.

A múlt vasárnap, ápr. 30-án délután tartatott meg, a megye minden részéből megjelentekkel zsúfolásig megtelt Korona szálloda nagytermében a megyei 48-as és függetlenségi párt alakuló közgyűlése, melyet Szalay Károly nyitott meg, az összehívók nevében üdvözölve a megjelenteket, megemlékezik Kapotsfy Jenő országgyűlési képviselőt, az előkészítő bizottság

tattak; míg végre az egész dolgot a jó öreg angyaltürelműy Caton kisasszon vette kezébe, ki tizenkét év alatt megtanult németül, sőt kissé magyarul is. A bambának véit fiá meglepő ügyességet, értelmet és bámulatos tudványt és kitartást tanusított. Azt is csak most vették észre, hogy nem hiába kuporgott, hallgatózott a kályha melletti zugban, mikor a kisasszonyok tanulmányukat végezték. Nehézkés, dadogó nyelvét is nagy fáradsággal, de rendíthetetlen türelemmel gyakorolta a szavak érthetőbb kimondásában s néhány hó alatt többet fejlődött, nagyobb haladást tett észben és tudásban, mint eddigi életének összes átálmódott évein át.

Csak a »kisasszonyok« iránt maradt most is a régi és most is, mint azelőtt, s mint rövid életének végperceig, lábaikhoz rakta virágos rétnék, árnyas ligetnek, s az ő alázatos, együgyű, halálig hű szívének kincseit.

Egy bájos májusi reggelen azonban a leánykák nem találták asztalkájukon a megszokott gyöngyvirág- és netelejcs-bokrétákat s hiába keresték a veranda oszlopánál, a fa és bokor árnyában a még megszokottabb rut arcot; a Kajári Náci nyomtalanul eltűnt s nem volt sehohol sem felalálható.

Az öreg Kajáriné hiába jajgatott, a leányok hiába zokogtak s még a minden bajban segíteni tudó nagymama is hiába

elnökét, neje elhunytával ért nagy csapásról, megbízása szerint kimentí nevezettnek ez okból való távolmaradását és biztosítja nevében a közgyűlést a mélyen sujtott bizottsági elnök együttrzéséről.

Ajánlja, hogy a közgyűlés elnököt jelöljön ki, mire a jelenvoltak közfelkiáltással a közgyűlés vezetésére Szalay Károlyt kéri fel, jegyzőül ugyanígy Dr. Pete Mártont.

Elnök a közgyűlést megnyitja s mélyhatású beszédben előadja a pártalakítás, a megyei szervezkedés szükséges voltát; fölkeri Madarász Andort, hogy előkészítő bizottság által tervezett ügyrendet olvassa fel s kéri a közgyűlést, hogy azt pontról-pontra megvitassa s illetve véglegesen megállapítsa.

A tervezet felolvastatván, azt a közgyűlés minden pontjában magáévá teszi s elfogadja.

Az ügyrend megállapítatván, következnek a választások.

Elnök indítványára mellőzi a közgyűlés az előkészítő bizottságnak a tisztségek betöltésére vonatkozó javaslatát és az egyes tisztségek miként való betöltésére vonatkozó javaslat elkészítésével Szécsényi Aladár gróf elnökle alatt kiküldött következő tagokból álló kandidáló bizottságot bizza meg. u. m. Bendekovics József, Chernel Gyula, Dr. Nessi Pál, Dr. Thaly László, Madarász Andor, Matolcsi József, Dr. Éhn Kálmán és Kacsokovics Géza.

A kandidáló bizottság ajánlatára a párt tiszteleti elnökül Szalay Károlyt, elnökül Kapotsfy Jenőt, alelnökül Gaal Gaszton, Svastics Aladár, Madarász Andor, Máté Lajos és Matolcsi Józsefet, titkárainak Dr. Nessi Pált és Dr. Rusa Ernót, jegyzőknek Kotcián Emilt, Dr. Czenzthe Pált és

küldte el a az összes cselédséget, bejárót, házi szegényt, udvari cigányt, s hiába bizta meg az öreg Janó drótost, s a házaló olcsó Jánost, hogy keressék, kutassák, tudakolják az elvesztettet. »Mert ezek a szegény lelkeim már mind agyonsírják magukat!«

Hiába volt minden! Csupán az öreg Schumanné, a ki boszorkány volt, s éjjel füveket szedett, gyökereket ásott babonáihoz, csak az tudott róla annyit, hogy el-tűnésének éjjelen látta a nagy keriben, közel a fűszeszhez, a vén diófa alatt kuporogni s a földben kaparászni, de ő azt hitte, hogy az csak a lelke volt szegénynek, mert mikor ő ráolvasta »spruch«-ját, rögtön, szemeláltára elpárolgott.

Végre a harmadik kínos bizonytalan ságbap töltött nap hozott némi vigasztalást.

Gyönyörű sejtelmes várakozást, öntudatlan vágyat lehelő tavaszi nap volt. Fél álomban, félig ébren derengett a természet, telve harmatos, üde, világos zöld és halványrózsas színekkel, halk, bártortalan, kétkedő, kerdő dalolással, langy szellő lebbenéssel, gyöngéd fénnyel, enyhe melegséggel s mind e bűbáj fölött, a mosolygó kegek égen, az aranyos napsugarak enyelgő játéka. Egy szóval olyan tavasz, minőt az én szemeim soha sem láthatnak többé s azért bocsássátok meg, ha azt hiszem, hogy a ti szemeitek sem.

Dr. Bakonyi Lajost, a végrehajtó bizottságba pedig tagokul Szalay Károlyt, Lencz Sándort, Dr. Zánkay Gusztávot, Vörös Nándort, Kemény Samut, Dr. Schön Manót, Tatár Gusztávot, Dr. Pete Mártont, gróf Schéchenyi Aladárt, Szabacsi Istvánt, Hencz Ferenczet, Bogyay Ferenczet, Herbay Pált, Németh Józsefet, Bárvárt Gyulát, Vajda Györgyöt, Csuzy Sándort, Trimmel Henriket, Bódis Józsefet, Kiss Józsefet és Kiss Gyulát választotta meg.

Dr. Rusa Ernő indítványára elhatározza a közgyűlés, hogy az ügyek vezetését arra az időre, míg az elnöknek megválasztott Kapotsfy Jenő az őt ért csapás miatt átvenni képtelen lenne, Szalay Károlyra a tiszteletbeli elnökre bizza.

Dr. Thaly László indítványára a közgyűlés Szalay Károlynak a közgyűlés vezetéséért és előkészítéséért köszönetet szavaz.

Több tárgy nem lévén elnök az ülést bezárja.

A közgyűlés folyama alatt Háromfáról a következő távirat érkezett a közgyűlés elnökségéhez:

Függetlenségi Pártulás Tekintetes

Elnökségének

Kaposvár.

A háromfai függetlenségi polgárok nevében üdvözetünket küldjük a megalakuláshoz nagy sikert kívánunk Kuzma és Cservik.

Viszont a közgyűlésből Kossuth Ferencznek üdvözlő távirat küldetett, melyre a pártvezér a következő sürgönyválaszt köldötte:

S z a l a y K á r o l y

Kaposvár.

Megalakult Somogyvármegyei függetlenségi pártot viszont melegen üdvözlöm Kossuth.

A nagymama az udvaron terített kávéra és szivderítő nyájassággal hiába igyekezett felvidítani az elszomorodott, elnémult leány-sereget.

Ott gubbaszkodtak az asztal körül, mint a beteg madarak s szinte várta az ember, hogy fejcsékeit mindjárt szárnyaik alá rejtik.

E perczben a nagy, mindig nyitva álló kapu előtt megállt egy szegényes, egy lovas szekér, s a nagymama csengő hangja rákiáltott a rajta ülő vézna alakra:

— Te Khiffbehr! merre jártál? Nem láttad valahol azt a szegény Kajári Náci?

— Igenis Euer Gnaden gnänige Frau, éppen azért jövök, hogy alásan jelentsem, hogy mikor múlt vasárnap éjjel a bőrökkel Fehérvárra indultam, Szólád körül észrevettem, hogy az a szegény Náci gyerek is ott üldögél a nyulbörök között, s aztán addig sirt, rimázkodott, hogy nagyon megesezt a szívem rajta és elvittem magammal Fehérvárra nénjéhez a Száülebenhez. Gatt der Herr! Hogyan az örült mikor meglátta a kis Náci, meg az öreg Khiffbehr! Mindjárt kávé is adott das Goldherz! Aztán azt a fiut ott fogta, de meghagyta, hogy bejöjjen a nagyságos asszonyomhoz és mindent elmondjak és hogy csak legyenek nyugodtak mind!

Folyt. köv.

H I R E K.

Dr. Polányi ünneplése.

Mint halljuk városunk kitűnő főorvosának Dr. Polányi Lajosnak 40 éves orvosi jubileumát a Somogy megyei orvosi egyesület közelebb fogja megünnepelni. A kitüntetés soha nem kereső, de orvosi hivatásának annál nagyobb buzgalommal élő kiváló orvos, valóban nagyon reá szolgált arra, hogy ne csak kartársai, de a nagyközönség, mely annyiszor és oly sok sikerrel vette hasznát tudományának, elismerésével jutalmazza a ritka szép jubileum alkalmából.

Kötelességet teljesít Kaposvár város — melynek közegészségügyeit több mint egy negyed század óta szolgálja Dr. Polányi a leglankadatlanabb szorgalommal és fiatalos ambícióval, — ha nemcsak az orvosi egyesület által rendezendő jubileum emeléséhez járul hozzá, de a város egészségügye érdekében hosszú éveken keresztül teljesített eredményes munkálkodását külön is megünnepeli.

— **A jövő évi képviselőválasztók névjegyzéke.** Somogyvármegye központi választmánya az összeíró küldöttségek által készített névjegyzékeket átvizsgálván, a választókerületek összes választóinak névjegyzékét a napokban közzéteszi. A kitett névjegyzékek ellen felszólalni s azon felszólalás ellen észrevételt tenni lehet. A felszólalások írásban adandók be és pedig a névjegyzék kitételét követő 10 nap alatt. A felszólalásokat mindenki megtekintheti s azokra a névjegyzék kitételének napját követő 20 nap alatt mindenki, ki felszólalni jogosítva van, írásban észrevételeket nyújthat be. A felszólalások és az azokra tett észrevételek a központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal felszerelve azon város vagy község előjáróságánál, kis községben pedig a körjegyzőnél, melynek névjegyzéke ellen a felszólalás történt, nyújthatók be. Minden választó nézzen utána, hogy ben van-e a névjegyzékben, nehogy a legszebb polgári jogát elveszítse.

— **A Somogy megyei Berzsenyi Irodalmi Társaság** ma délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést, utána pedig felolvasó nagygyűlést tart. A közgyűlés tárgya: Tagválasztás és az alapszabályok módosítása. A felolvasó ülés tárgysorozata: 1. Emlékezés Berzsenyi Dánielről, tartja Andorka Elek dr. r. tag. 2. Költemények, írta és felolvassa Hollósi István r. tag. 3. Történelmi elbeszélések, írta és felolvassa Vass Miklós dr. r. tag.

— **Eljegyzés.** Dr. Kacsokovits Kálmán nagybirtokos leányát Margitot eljegyezte Rónaszéki Trux Hugó kir. kincstári ügyész Budapesten. — Dr. Gáspár Imre megyei tb. főorvos és kaposvári járásorvos múlt hétfőn jegyezte el Németh Ferikét Rákópusztán.

— **Házasság.** Dr. Szunyog Mihály orsz. képviselő, lapunk volt felelős szerkesztője e hó 1-én tartotta esküvőjét Burger Etel urhölgygel Budapesten.

— **Az árvatári kölcsönök olcsóbbá tétele.** A tolyói évi februári vármegyei közgyűlés az árvatári jelzalogos kölcsönök kamatát 5 és fél százalékról 5 százalékra szállította le, s jóváhagyás végett nyomban felterjesztette a Belügyminiszteriumhoz. Mely mest végső fokban határozott e kérdésben s kamatláb leszállítását

jóváhagyta és pedig akként, hogy nemcsak az ezután felveendő árvatári kölcsönök adatnak ki 5 százalékra, de a már kiadottak is 1905 évi július 1-től kezdve 5 százalékra szállítatnak le.

— **Fogorvosok — a király kegyelméből.** Ezután már diploma sem kell ahhoz, hogy valaki fogorvos lehessen. Gróf Tisza István kitálta a módját, miképpen lehet valakiből fogorvost csinálni tanulás, tudás és képesítés nélkül. Gróf Tisza István legújabbban a királylyal nevezte ki a fogorvosokat. Ezután tehát nemcsak báróvá és udvari tanácsossá tesz az ember Tisza István jóvoltából, hanem fogorvossá is. A bukott miniszterelnök mostanában kereskedő-segédek és urasági inasokat fogorvosokká nevezhet ki a — király kegyelméből. A Budapesti Fogorvosok Egyesülete természetesen magára nézve lealázónak, közegészségre pedig károsnak tartja Tisza István reformját s elégedetlenségének kifejezését is adott. Elhatározta a Budapesti Fogorvosok Egyesülete, hogy az ideiglenes kormány eme sérelmes intézkedése ellen leghatározottabban tiltakozik s mindent elkövet, hogy ezt az intézkedést hatályon kívül helezzék.

— **Meghalt az úton.** Dolmányos József vasuti kalauzt foglalkozása közben Zákány állomáson szélhütés érte. A magával tehetetlen embert hazavitték Nagykanizsára.

— **Csavargó ügyvéd.** Pestmegye alispánja közli valamennyi vármegye összes közigazgatósági hatóságával, hogy dr. Szentkirályi Sándor ügyvéd, aki Kányaházán született és odaváló illetőségű és rendes kereset híján végigkóborolja az országot és Kányaháza község terhére rögtöni segélyeket kér és vesz fel. A csavargó ügyvédet most a saját szülőfaluja kitagadta és kijelenti, hogy a segélyek megtérítésére nem hajlandó. Az alispán pedig felszólítja a vármegyék főszolgabíróit, polgármestereit és községi előjáróságait, hogy az esetben, ha dr. Szentkirályi Sándor segítség végett hozzájuk fordulna, értesítsék róla az illetékes hatóságokat. A csavargó ügyvéd nem régen Kaposvárott is megfordult. Szentkirályi másfél évtized előtt kir. közjegyző helyettes volt Kaposvárott néh. Schnäffer Alajos kir. közjegyző mellett.

— **Gymnazisták véres tettel.** A véres tettekre való hajlam már fiatal gyermekekre is átragad. A héten Pécsen egy Stern Walter nevű VIII. oszt. gimnáziumi tanuló, az érettségig való félelmében, föbe lötte magát, egy másik gimnáziumi tanuló pedig, Dudas Emil, ki a zentai gimnázium hetedik osztályába járt, a tanteremben agyonlőtte egyik társát, Katona Imrét, egy özvegyasszony gyermekét. A gyilkos fiút letartóztatták.

— **A Kaposvárott rendezendő iparművészeti kiállításra,** — mint halljuk iparosaink már szerényen dolgoznak és remélik kitesznek majd magukért és becsületet fognak szerezni a «kaposvári» névnek. A kiállítás megnyitása a megyei székház termében augusztus hó 31-ikére van tervbe véve és Scholz Gyula főmérnök, az ügyelkes apostola az itteni ipartestület és az országos iparművészeti társulat közös megbízottja folyó hó 10-ére fogja a vároháza nagytermébe összehívni a kiállítás iránt érdeklődő köröket, hogy bizottsággá alakuljanak, mely hivatva lesz a kiállítási ügyet előkészíteni és lebonyolítani. Minden oldalról fokozott érdeklődéssel kísérik az ügyet, melynek fényes sikere biztosítva van nemcsak az által, hogy ugy a megye főispánja mint a vármegye és város intéző körei magukévá tették azt, hanem főképp iparosaink nemes versenyenél az iparművészeti társulat uri előzékenysége és az iparművészeti termékek gyűjtői fáradhatlan lelkesedésénél fogva.

— **Baleset a Cirkuszban.** Kedden este nagy riadalmat okozott egy szerencsétlenség, az itteni Cirkuszban. Pavey kisasszony, a Cirkusz starja, hugával együtt a kettős trapézen mutaták be hajmeresztő produkcióikat, midőn a kötélszakadt s a művésznő fejével lefelé zuhant

alá a menagébe. Esméletlenül szállították lakására. Sérülései nem súlyosak, ágyon kívül van már és csak rövid pihenőre van szükége, hogy szédületes mutatóványait újra megkezdje.

— **Vasuti kedvezmény kereskedőknek.** Utazó kereskedőink vasuti kedvezményben eddig csak az esetben részesültek, ha egész évre szóló bérletjegyet váltottak. — A mit drágaságuknál fogva csak a jobb módú kereskedők szerezhetek meg. — Kereskedelmi és iparpolitikai szempontból rendkívül fontos az, hogy a vidéki ipar és kereskedelem a fővárosi és osztrák nagycégekkel szemben a rendes üzleti versenyt felvehesse s vele az utazás által szereshető üzleti összeköttetések terén is versenybe lépjen. A kereskedelmi és iparkamara ezen segitendő oly javaslattal fordul a vidéki kereskedők érdekében a kereskedelmi miniszterhez: bocsáttassék ki féláru utazásra jogosító igazolvány kereskedők és iparosok részére is III. osztályu 80 korona II. osztályu 150 korona I. osztályu 220 korona vagy a mennyiben ez elvi nehézségekbe ütköznék, a javaslatba hozott féláru jegy csak az esetben adassék ki, ha az illető kötelezi magát pl. 100 vagy 120 korona értékű jegy elhasználására. Ausztriában az előbbi módszert már elfogadták.

— **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegségek csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan viz használtsék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa. Be van igazolva, hogy ilyen ezélokra a mohai Ágnes viz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodszor, minthogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik. A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképen lehet ajánlani. Ekkora ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomor javítót. Másrészt ekkora esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermekknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes viz mélytartalmánál fogva megszüntet és végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyon fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnesforrás különösen olcsón kapható.

— **203 millió 995000 korona.** Ezt az óriási összeget fizette ki a m. kir. osztálysorsjáték nyolcz esztendő fennállása alatt. Ha a magyar sorsjáték tervezetét másokéval összehasonlítjuk, el kell ismernünk, hogy a mi sorsjátékunk az egész világon a leggazdagabb. Nemcsak azért, mert itt találjuk a legnagyobb nyeménnyt és mert oly nagyok a főnyeményei, és mert szerencsés esetben egy milliót is lehet nyerni (ilyen esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyújt), hanem főleg azért, mert tervezete valóban zseniálisan van kidolgozva. A 14 és fél millió koronányi óriási-pénzösszeg lehető a nép legalsó rétegéig. Nyolcz évi fennállása alatt az osztálysorsjáték szerencse intézményé lett, mely nagy hivatást teljesít. Egy pillantást kell csak vetnünk a XVI. sorsjáték ma közzétett tervezetére, hogy meggyőződjük róla, mily előnyös az ezen sorsjátékban való részvétel.

KÜLFÖLD.

— **Keletázsiai háború.** Keletázsiai háború van, ezt tudja az egész világ. De a mi az utolsó időben hír érkezik onnan, abból bizony nem lehet kielégíteni az olvasó kíváncsiságát, ha csak be nem éri azokkal a tudósításokkal, melyek holmi diplomáciai bonyodalmakról szólnak. Ez a háború azonban arra a tapasztalatra tanított, hogy a hosszabb csend mindig nagy, véres mézárások bevezetését szokta jelenteni. Ezuttal a nagy összeütközés színhelye a tenger lesz.

— **Orosz forrodalom.** Ugy látszik, hogy magában Oroszországban sokkal harcziásabb a hangulat, mint a távol Keleten. Erre vall az is, hogy a héten olyan iszonyatos vérengzés folyt Moszkvában, mely alig maradt mögötte a híres pétervári vérfürdőnél. A katonaság minden közvetlen ok nélkül lövöldözött a tömegre, összekaszábolt mindenkit, ki keze ügyébe került. Mennyi volt a kegyetlenségek áldozata, biztosan nem lehet tudni, mert a hivatalos jelentés csak száz halottól számol be, de ennél bizonyára sokkal a halottak száma egészen eltekintve a számos sebesülttől.

— **Találkozás Velenczében.** Jelentős diplomáciai találkozás volt Velenczében. A magyar-osztrák és az olasz külügyminiszterek találkoztak ott, hogy barátságos tanácskozás útján elsimítsák a két monarchia közt fönforgó ellentéteket. Ugy hírlik, hogy ez teljesen sikerült és a két állam közti barátság e találkozás révén ismét megszilárdult.

Közgazdaság.

Ipari termelő szövetkezetek.

II.

Ipari szövetkezeteinknek éppen az a legnagyobb bajuk, hogy nem jól és nem egységesen, nem határozott és biztos irányban vannak vezetve. A termelő szövetkezeteket sokfejú vállalatoknak szokás nevezni. A gyár ha nem egyes vállalkozó is, hanem részvénytársasági alapon szervezve, sohasem sokfejú vállalat, mert itt az igazgatósági tagok állandóak a mennyiben a részvényesek nem lelik nyönyörüket abban, hogy azokat folyton kibuktassák s így az állandó igazgatósági tagok azután a vezetést mindig egy kézbe: a vezérigazgatóba teszik le. Az iparosok közt dúló folytonos bizalmatlanság és versengés az igazgatósági tagok és a vezetők kibuktatására irányuló folytonos láz és irigykedés miatt erről ipari szövetkezeteken alig lehet szólni is.

Ha azonban egyik kellekét, lényeges alkotó részét elhagyjuk eme termelő szövetkezeteknek, akkor kétségtelen, hogy iparosaink is

alakíthatnak bizonyos korlátok és határok közt és bizonyos célokra termelő szövetkezeteket.

Korunk ipari fejlődésének egyik jellege a specializálódásban nyilvánul s ez abban áll, hogy egyes szakmák részekre oszlanak és így minden szakmában külön ágak fejlődnek ki. A gyárak rendszerint különleges, egy vagy két fajta iparezikket állítanak elő, a kézműves iparosok egy része is szakmájának csak egy részét műveli s ekkor azt tapasztalja, hogy ha bizonyos szakágban tökélyre viszi, munkája keresetlebb lesz és azt jobban meg is fizetik, mintha mindenféle szakmabeli munkához akar érteni, de tökéleteset nem tud adni, holott ebben rejlik a kézműves iparnak végcélja.

Egyes szakma iparosai egyesülhetnek és egyesíthetik tőkeerejük — de nem munkaerejük — oly termelő szövetkezetek létesítésére melyek szakmájuk egyes speciális, különleges részét művelnék és fejlesztenék, de a mely ág az ő üzletüknek is csak kiegészítő része lenne, vagy az iparos tagok üzleti szükségletei kielégítésére szolgálna. Így pl. a cipészek, létesíthetnek kizárólag gyermek- vagy nemez cipő készítésére, a fazekasok virágcsésze vagy egyforma konyhaedény készítésére, a mészárosok jéggyár, a hentesek kolbász készítésre és zsírolvasztó stb. felállítására termelő szövetkezetet, de az ily szövetkezeteknek egyik kelleke az, hogy készítményeik az iparos tagok üzletébe kerüljenek, ezek készítményeinek kiegészítésére, fentartására vagy javítására szolgáljanak.

Máskik kelleke pedig az ily termelő szövetkezeteknek az, hogy ily szövetkezeti termelő telepen vagy gyárban már nem kizárólag az iparos tagok dolgoznak mint munkások, hanem ezekben rendszerint fölfogadott, tehát idegen munkások alkalmaztatnak. Más szóval az ilyen termelő szövetkezet már nem is tiszta szövetkezet, hanem közeledik a részvénytársasághoz, mert annak felállításánál is, mint ez utóbbiaknál első sorban az összeadott tőke viszi a szerepet, a tagok közreműködése pedig csak legföllebb az igazgatásban s vezetésben nyilatkozik meg.

Ezeket az ipari termelő szövetkezeteket, melyek mindig kész és teljes iparezikket állítanak elő kiegészítő szövetkezeteknek lehetne nevezni, a mennyiben ezekben oly ipari készítmények állítatnak elő, melyeket a szövetkezeti iparos tagok maguk műhelyeikben nem készítenek, de azok készítése nekik ki sem fizetné magát, hanem a termelő szövetkezeti közös műhelyben előállított kész iparezikket átengedtetnek a termelési áron a tagoknak, ezek azután a szövetkezeti készítményeket az ő saját készítményeik kiegészítésére használnák s ezekkel együtt adnák, árusítanák el.

Ennek pedig manapság, midőn a vevő közönség egy-egy üzletben szereti összes szakmabeli szükségletét beszerezni, nagy jelentősége van, mert a vevő így inkább felkeresi, a kézműves iparos boltját, mint a gyári nagy rakományokat, eladási helységeket.

De ha kivételesen idegen munkásokkal tömeges termelésre is rendeznének be iparosok termelő szövetkezeteket vagy ily szövetkezetekben vegyesen iparos tagok és munkások is dolgoznának, első kelleke az legyen ily szövetkezeti gyárnak, hogy ne készletek felhalmozására törekedjenek, hanem a munka megkezdése előtt szerezzenek piacot és vevőket, a kiknek készítményeiket bizton eladhatják, esetleg nagykereskedőkkel is lehet elől megállapodni a készítmendő munka minőségére és árára nézve. ez esetben azután a termelő szövetkezet ezeknek szállítana.

A termelő szövetkezet vagy szövetkezeti gyár létesítésekor tehát mindjárt tisztába kell jönni az eladási, az értékesítési viszonyokkal, illet a munka megkezdésekor meg kell szerezni a biztos vevőket is, mert csak ily berendezkedésekkel és vezetéssel állhat fönn egy ipari termelő szövetkezet. Ily módon tehát megengedhető az iparosoknak is, hogy kivételesen termelő szövetkezeteket alakítsanak. De azért akár ebben, akár a kiegészítő szövetkezet alakjában létesül a termelő szövetkezet, úgy ez maga, mint műhelye lényegileg különbözik a szövetkezeti gépműhelytől vagy a gépműhely szövetkezettől.

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályának

tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 55.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban es naptarakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XVI. sorsjáték) I. osztályára szelő sorsjegyet felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1905. május hó 25. és 26-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási tereben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1905. évi április hó 30-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága,

Gróf Teleki.

Hazay.

KÜLFÖLD.

— **Keletázsiai háború.** Keletázsiai háború van, ezt tudja az egész világ. De a mi az utolsó időben hír érkezik onnan, abból bizony nem lehet kielégíteni az olvasó kíváncsiságát, ha csak be nem éri azokkal a tudósításokkal, melyek holmi diplomáciai bonyodalmakról szólnak. Ez a háború azonban arra a tapasztalatra tanított, hogy a hosszabb esend mindig nagy, véres mészárlások bevezetését szokta jelenteni. Ezuttal a nagy összeütközés színhelye a tenger lesz.

— **Orosz forradalom.** Ugy látszik, hogy magában Oroszországban sokkal harciasabb a hangulat, mint a távol Keleten. Erre vall az is, hogy a héten olyan iszonyatos vérengzés folyt Moszkvában, mely alig maradt mögötte a híres pétervári vérfürdőnél. A katonaság minden közvetlen ok nélkül lövöldözött a tömegre, összekaszabolt mindenkit, ki keze ügyébe került. Mennyi volt a kegyetlenségek áldozata, biztosan nem lehet tudni, mert a hivatalos jelentés csak száz halottról számol be, de ennél bizonyára sokkal a halottak száma egészen eltekintve a számos sebesültől.

— **Találkozás Velenczében.** Jelentős diplomáciai találkozás volt Velenczében. A magyar-osztrák és az olasz külügyminiszterek találkoztak ott, hogy barátságos tanácskozás útján elsimítsák a két monarchia közt fönförgő ellentéteket. Ugy hírlik, hogy ez teljesen sikerült és a két állam közt barátság e találkozás révén ismét megszilárdult.

Közgazdaság.

Ipari termelő szövetkezetek.

II.

Ipari szövetkezeteinknek éppen az a legnagyobb bajuk, hogy nem jól és nem egységesen, nem határozott és biztos irányban vannak vezetve. A termelő szövetkezeteket sokfejú vállalatoknak szokás nevezni. A gyár ha nem egyes vállalkozó is, hanem részvénytársasági alapon szervezve, sohasem sokfejú vállalat, mert itt az igazgatósági tagok állandóak a mennyiben a részvényesek nem lelik nyönyörüket abban, hogy azokat folyton kibuktassák s így az állandó igazgatósági tagok azután a vezetést mindig egy kézbe: a vezérigazgatóba teszik le. Az iparosok közt dúló folytonos bizalmatlanság és versengés az igazgatósági tagok és a vezetők kibuktatására irányuló folytonos láz és irigykedés miatt erről ipari szövetkezetekken alig lehet szólni is.

Ha azonban egyik kellékét, lényeges alkotó részét elhagyjuk eme termelő szövetkezeteknek, akkor kétségtelen, hogy iparosaink is

alakíthatnak bizonyos korlátok és határok közt és bizonyos célokra termelő szövetkezeteket.

Korunk ipari fejlődésének egyik jellege a specializálódásban nyilvánul s ez abban áll, hogy egyes szakmák részekre oszlanak és így minden szakmákban külön ágak fejlődnek ki. A gyárak rendszerint különleges, egy vagy két fajta iparcikket állítanak elő, a kézműves iparosok egy része is szakmájának csak egy részét műveli s ekkor azt tapasztalja, hogy ha bizonyos szakágban tökélyre viszi, munkája keresettebb lesz és azt jobban meg is fizetik, mintha mindenféle szakmabeli munkához akar érteni, de tökéleteset nem tud adni, holott ebben rejlik a kézműves iparnak végeztelje.

Egyes szakma iparosai egyesülhetnek és egyesíthetik tőkeerejük — de nem munkacerejükét — oly termelő szövetkezetek létesítésére melyek szakmájuk egyes speciális, különleges részét művelnék és fejlesztenék, de a mely ág az ő üzletüknek is csak kiegészítő része lenne, vagy az iparos tagok üzleti szükségletei kielégítésére szolgálna. Így pl. a cipészek, létesíthetnek kizárólag gyermek- vagy nemez cipő készítésére, a fazekasok virágésze vagy egyforma konyhaedény készítésére, a mészárosok jéggyár, a hentesek kolbász készítésre és zsir-olvasztó stb. felállítására termelő szövetkezetet, de az ily szövetkezeteknek egyik kelléke az, hogy készítményeik az iparos tagok üzletébe kerüljenek, ezek készítményeinek kiegészítésére, fentartására vagy javítására szolgáljanak.

Máik kelléke pedig az ily termelő szövetkezeteknek az, hogy ily szövetkezeti termelő telepen vagy gyárban már nem kizárólag az iparos tagok dolgoznak mint munkások, hanem ezekben rendszerint fölfogadott, tehát idegen munkások alkalmaztatnak. Más szóval az ilyen termelő szövetkezet már nem is tiszta szövetkezet, hanem közeledik a részvénytársasághoz, mert annak felállításánál is, mint ez utóbbiaknál első sorban az összeadott tőke viszi a szerepet, a tagok közreműködése pedig csak legföllebb az igazgatásban s vezetésben nyilatkozik meg.

Ezeket az ipari termelő szövetkezeteket, melyek mindig kész és teljes iparcikket állítanak elő kiegészítő szövetkezeteknek lehetne nevezni, a mennyiben ezekben oly ipari készítmények állítatnak elő, melyeket a szövetkezeti iparos tagok maguk műhelyeikben nem készítenek, de azok készítése nekik ki sem fizetné magát, hanem a termelő szövetkezeti közös műhelyben előállított kész iparcikket átengedtetnek a termelési árakon a tagoknak, ezek azután a szövetkezeti készítményeket az ő saját készítményeik kiegészítésére használnák s ezekkel együtt adnák, árusítanák el.

Ennek pedig manapság, midőn a vevő közönség egy-egy üzletben szereti összes szakmabeli szükségletét beszerezni, nagy jelentősége van, mert a vevő így inkább felkeresi, a kézműves iparos boltját, mint a gyári nagy raktárokat, eladási helységeket.

De ha kivételosen idegen munkásokkal tömeges termelésre is rendeznének be iparosok termelő szövetkezeteket vagy ily szövetkezetekben egyes iparos tagok és munkások is dolgoznának, első kelléke az legyen ily szövetkezeti gyárnak, hogy ne készletek felhalmozására törekedjenek, hanem a munka megkezdése előtt szerezenek piacot és vevőket, a kiknek készítményeiket bizton eladhatják, esetleg nagykereskedőkkel is lehet elő megállapodni a készítendő munka minőségére és árára nézve. ez esetben azután a termelő szövetkezet ezeknek szállitana.

A termelő szövetkezet vagy szövetkezeti gyár létesítésekor tehát mindjárt tisztába kell jönni az eladási, az értékesítési viszonyokkal, illet a munka megkezdésekor meg kell szerezni a biztos vevőket is, mert csak ily berendezkedésekkel és vezetéssel állhat fönny egy ipari termelő szövetkezet. Ily módon tehát megengedhető az iparosoknak is, hogy kivételosen termelő szövetkezeteket alakítsanak. De azért akár ebben, akár a kiegészítő szövetkezet alakjában létesül a termelő szövetkezet, ugy ez maga, mint műhelye lényegileg különbözik a szövetkezeti gépműhelytől vagy a gépműhely szövetkezettől.

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 55.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetések és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban es naptarakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XVI. sorsjáték) I. osztályára szülő sorsjegyet felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1905. május hó 25. és 26-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami hatóság és királyi közigazgató jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási tereben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1905. évi aprilis hó 30-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága,

Gróf Teleki.

Hazay.

Dr. Schmiedt G. főtörzsorvos és
phiscus híres

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Plávsics G. gyógyszer-tárában Ujvidéken kapható. Használta utasítás van hozzá.

KÉRJEN

egészen ingyen ZOMÁMCOZOTT EDÉNYT

képes árjegyzéket. Próbarendelmény: 6 fazék és 6 lábos különféle nagyságban, összesen 12 drb. **1 frt. 75 kr.** 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábos, összesen 12 drb. **3 frt. 50 kr.** és egy teljes zomámcozott mosdókészlet, mely áll lavor, vizes veder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 drb. **2 frt. 50 kr.** csak én szállíthatok; ingyen csomagolás, utánvétel mellett.

K O H N gyári raktár.

Budapest, Csengeri-utca 51. sz.
Sürgönczim: Kohn edénygyári raktár
B u d a p e s t.

Jönak, a jobb az ellensége.

Dényeg a legjobb, az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhák mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosókeverővel,

„Asszonydicséret”

védjegy,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

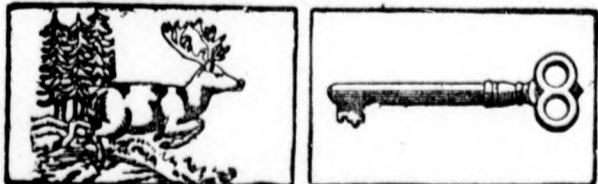
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosásmódnál.

Nélkülözhetatlenné válik minden háztasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrésztől mentes.

— Mindenütt kapható! —

Berásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Vásári Zsebnaptár 1905.

HUSIPARI ÉS ÁLLAT FORGALMI ÉVKÖNYV.

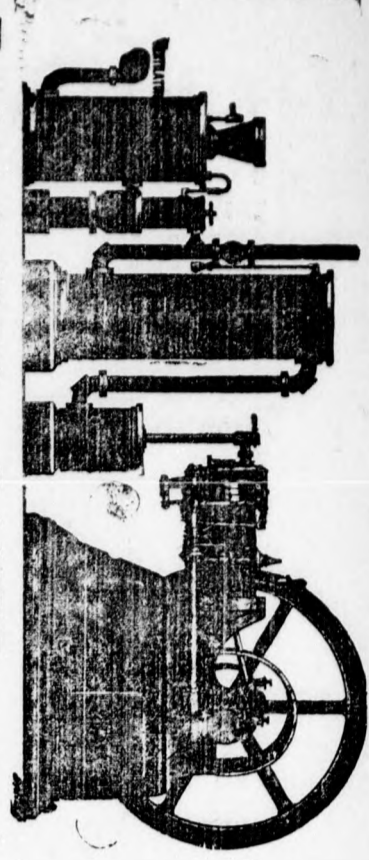
Az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével **ingyen és bermentve** megy minden mészáros, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkereskedő címére, aki legalább fél évre előfizet a

Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés félévre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, IX. Ferencz körút 13.

Benzin- és petrolium-motorok és loco-motók, szivattyú-gáz-motorok, gépjárművek, gyártmány — Költségek és árjegyzék ingyen.

Eredeti OSEERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

PENZKÖLCSÖN!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb lebonyolítás mellett szerez:

1. **Törlesztéses személykölcsönt** 15—25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 kor. után 7—9 kor. Ezen kölcsönök csak nyugdíjgényvel bíró tisztviselőknek, katonatiszteknek stb. adatnak, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
2. **Váltókölcsönt** 5—8 évre négyhavonként 5%-os tőketörlesztéssel minden hitelképes egyénnek.
3. **Jelzalogkölcsönt** 3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ %-ra és 5—7 $\frac{1}{2}$ évi tartamra.
4. **Életbiztosítási kötvényt** (halál- és életesetre) 10.000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

Közbenjárás díj csekély összegben van megállítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2—5% közt váltakozik. — Kimerítő **személyhitel prospectusaink** bárkinek kívánatra rendelkezésére állanak. Levelezésre válaszbélyeg melléklendő.

Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom-u. 5.

[(Saját házában.)]

Pontos címzést kérünk!

Acetylén-lámpák

kézi,- kocsis,- Spritzbogen - pózna,-
rud,- asztali,- udvari,- kerti,- istaló,

Acetylén-lámpák

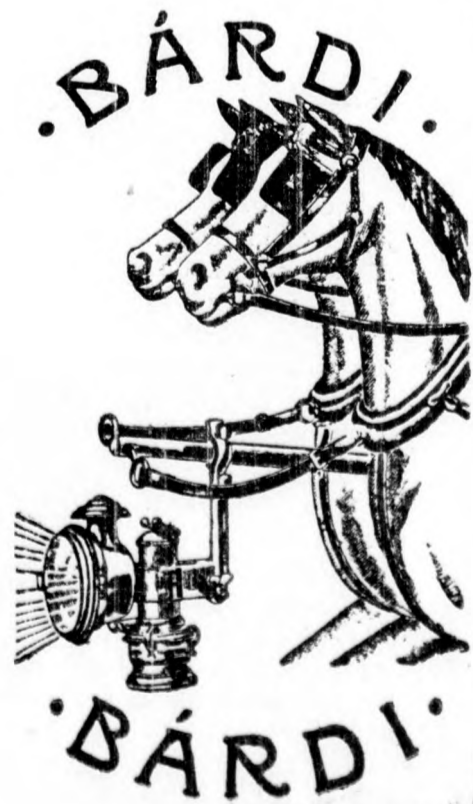
Automobil-lámpák.

Éjjeli szállításoknál különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF Budapest,

VI. Gyar-ut. 10
Andrássy-ut és Király-utca között.

Arjegyzék ingyen.

NYILT-TÉR.

MIT IGYUNK ?

hogyan egészségünket megóvjuk, mer csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

AGNES.

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne fagyalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső- és húgyszervi betegségeknek. — Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
Dr. Kéty.

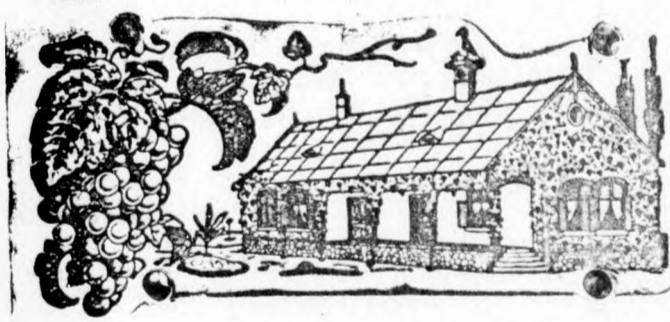
Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágytány és emésztési zavarok állanak be.
Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást ha májbajtól és sárgaságtól szabadulni akarunk.
Dr. Glass.

Háztartások azámára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt szóda-víznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnesforrás vizét a lesgényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz Kedvelt borviz.
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú venafglóben.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban minentült megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekbbs disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, azért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más edes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfaj szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és «Delaware» sima, ültetéshez és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya Bihar megye.

Oriási szerencse Töröknél!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924 sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451 sz. sorsjegyre, továbbá 100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000, több 15,000, 1,000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110,000** sorsjegyre **5,000** pénznyeremény jut magyar osztálysorsjátékban ismét **5,000** és össze- **14 millió 459,000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencséjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Adam	482	Oeollia	83156	Gellert	72630	Jacos	82957	Mano	88239	Salamon	2895
Adel	4143	Oelestin	84519	Gereben	82849	Jeno	83215	Marcel	2881	Samu	7979
Adolar	12392	Daniel	2778	Gergely	88216	Jolan	2877	Margit	7280	Sandor	17763
Adolf	20422	David	5647	Geza	2797	Jonas	7280	Maria	17707	Sari	23019
Agnes	22511	Denes	12426	Gizella	5649	Jozsa	18230	Markus	23014	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dezso	20983	Gusztav	18151	Jozsef	21432	Martna	21467	Sebestyen	24389
Aleadar	28818	Domokos	23006	Gyorgy	21145	Judith	23095	Marton	24274	Simon	37716
Albert	44860	Dora	24258	Gyozo	23018	Juliska	21458	Matild	8693	Taksony	39775
Alfred	59119	Dorotea	29529	Gyula	24268	Kalman	4043	Matyas	59564	Tamas	80973
Alkos	72815	Edith	56310	Hedwig	29633	Karolin	86572	Mihaly	83096	Tassilo	86023
Amalia	82811	Ede	59159	Helena	56325	Karoly	8453	Miklos	2890	Terus	83300
Ambrus	83145	Edwin	72632	Henriette	59167	Katinka	29509	Miklos	83273	Tibor	2898
Andor	83505	Elek	82836	Henrik	72635	Kazmer	82969	Miksa	2890	Tihamer	8601
Andras	399	Elemér	83154	Herman	82954	Kelemen	83246	Milan	7288	Timon	18652
Aona	4948	Emil	83154	Hilda	2799	Klara	2878	Mor	17788	Tivadar	22827
Antal	13117	Emma	2784	Hubert	6813	Klotild	7268	Morio	22016	Tobias	24065
Aranka	20503	Endre	5641	Hugo	13154	Kornel	4863	Nandor	24014	Urban	24295
Arnand	22514	Erno	12433	Humbert	21147	Kornelle	2892	Narcisz	24279	Valeria	40789
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Hugobert	21147	Kriszta	23097	Nandor	24279	Vazul	40789
Arpad	28828	Erwin	23007	Iolyka	23077	Krisztina	24305	Oiga	40785	Vendel	59856
Arthur	44389	Eva	24259	Iduska	24270	Lajos	40186	Olivér	57098	Viktor	80974
Aurel	59142	Erzsébet	29536	Ignac	29647	László	46678	Orban	59566	Viktoria	86047
Attila	72615	Eszter	56471	Ilka	56532	Laura	86632	Oszkar	86458	Vilbald	88302
Balazs	82826	Etel	59163	Illes	59168	Lazar	72676	Otto	82008	Vilmos	2800
Balint	83155	Fabian	7225	Ilma	72639	Lénart	82862	Odón	83281	Vilmos	2800
Barnabás	83511	Felix	82837	Ilona	82855	Lenke	83255	Pal	2892	Vinco	8318
Bela	2749	Ferdinand	82215	Imre	83225	Leo	2879	Paula	7280	Virgil	24029
Benedek	5498	Ferenc	83331	Ince	2876	Leonia	7278	Petronella	17710	Zoltan	21044
Bernat	12424	Flora	3797	Ipoly	6432	Lidia	17350	Peter	22017	Zsigmond	25156
Berta	20978	Franciska	5642	Iren	13021	Lipót	23509	Piroska	24017	Zsófia	12270
Bertalan	22525	Frida	12435	Irma	21148	Lorant	24373	Rafael	40712	Zsuzsanna	48021
Blanka	24261	Frigyes	21111	Istvan	23092	Lothar	24373	Regina	5786		
Budog	28836	Euiop	24269	Izabella	24354	Lucilla	40702	Richard	39573		
Bogdát	56274	Gabor	24263	Izidor	40463	Luza	5636	Robert	80939		
Borbála	49145	Georgella	2941	Ivan	5636	Lucilla	5637	Rozsika	8029		
Borsika	248	Gaspar	36311	Jakab	59244	Martin	75113	Rudolf	83206		
Bruno	8211	Gezseon	5911	Janka	72611	Marred	8275				

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona. Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 20.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:
1/8 ered. sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50 1/4 ered. sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " " 3.— " " " " 6.— " " " " 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

1911. évi május hó 15-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖKA. ÉS T.S.A

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a I. fiók; Váci-körut 4/a II. fiók; Múzeum-körut 11/a. III. fiók; Erzsébet-körut 54/a